

nerne og Thailand, der var tænkt som et kompromis mellem de to andre forslag, og som bl. a. indeholdt en henvisning til ønskeligheden af at opnå en løsning i overensstemmelse med pagtens principper og opfordrede til forhandlinger mellem Frankrig og det algierske folk. Dette forslag afvistes fra fransk side, men et forslag om — efter vedtagelsen af det latinamerikanske forslag — at undlade at stemme om tremagts-resolutionen, blev forkastet med 43 stemmer mod 24, herunder Danmark, Island, Norge og Sverige.

Ved den derefter følgende afstemning om tremagtsforslaget blev dette vedtaget med 37 stemmer for, 27 imod og 13 blanke stemmer, herunder samtlige 5 nordiske lande.

Ved den efterfølgende behandling i plenarforsamlingen forelå der et udkast til en kompromisløsning. Dette resolutionsforslag, der udtrykker håbet om, at en fredelig, demokratisk og retfærdig løsning vil blive fundet ved egnede midler i overensstemmelse med pagtens principper, vedtoges enstemmigt med 77 stemmer; Frankrig, Ungarn og Den sydafrikanske Union deltog ikke i afstemningen.

8. Cypern.

(Dagsordenens punkt 55).

I modsætning til tidligere år (se beretningerne om 9. og 10. plenarforsamling, henholdsvis sp. 851 og 519) modsatte Storbritannien sig ikke sagens optagelse på dagsordenen for den 11. plenarforsamling, men anmodede selv om optagelse af et spørgsmål: „Grækenlands støtte til terrorismen på Cypern“. Under drøftelserne i „General Committee“ foresloges fra dansk side, at det græske forslag om anvendelse under De Forenede Nationers auspicer af princippet om folkenes ligeberettigelse og selvbestemmelse på øen Cyperns befolkning og det nævnte britiske forslag blev optaget under ét under betegnelsen Cyperns spørgsmål, hvilket vedtoges.

Debatten i 1. udvalg indledtes af den græske udenrigsminister, der udtalte, at selv om Cypern aldrig havde tilhørt Grækenland, havde øens etniske karakter i 3 000 år været græsk. Grækenland fremsatte i

øvrigt ikke noget territorielt krav på øen og var villig til at anerkende et eventuelt ønske fra befolkningens side om uafhængighed uden forbindelse med moderlandet.

Taleren mente, at Lausannetraktaten ikke udelukkede, at Grækenland antog sig de græske cyprioters sag. Pagtens principper om selvbestemmelsesret måtte i øvrigt efter græsk opfattelse have forrang frem for andre internationale aftaler. Han tilbageviste kraftigt de britiske påstande om, at den græske regering skulle have stillet våben til rådighed for oprørerne, og understregede, at den officielle græske støtte stedse kun havde været af politisk karakter. Han fremførte en lang række klager over britiske handlinger.

Fra *britisk* side udtryktes beklagelse over, at man havde måtte indbringe en klage til FN over græsk bistand til oprørerne på Cypern. Påberåbelsen af selvbestemmelsesretten var for Grækenland blevet et dække over den egentlige græske hensigt: Cyperns annekssion; en udøvelse af selvbestemmelsesretten uden hensyn til de nærmere omstændigheder ville føre til kaos. Den britiske delegerede fremdrog en række eksempler på de former, hvorunder terrorismen udøvedes, og omtalte videre det af Lord Radcliffe udarbejdede forfatningsforslag, som beklageligvis var blevet afvist af den græske regering, inden Cyperns befolkning havde haft lejlighed til at tage stilling til det. Den britiske regering var fremdeles rede til, i overensstemmelse med sin derom afgivne erklæring, at lade Cyperns befolkning udøve sin selvbestemmelsesret, „når den internationale og den strategiske situation tillod det, og forudsat, at det i Radcliffeplanen udformede selvstyre fungerede tilfredsstillende.“

Den *tyrkske* delegerede fremhævede i sit indlæg bl. a., at Cypern geografisk og historisk hørte til Lilleasien, og understregede, at anvendelsen af princippet om selvbestemmelsesret i det foreliggende tilfælde involverede et statskrav på revision af grænser fastlagt ved international aftale (Lausannetraktaten). Her kunne selvbestemmelsesretten ikke anses for at være den eneafgørende faktor, men betragtninger af geografisk, strategisk, økonomisk og historisk art måtte indgå i overvejelserne.